

Äggdonation

Margareta Fridström med dr, specialistläkare, Fertilitetscentrum Stockholm

Trounson A, Leeton JF, Besanko M, Wood C, Conti A. Pregnancy established in an infertile patient after transfer of donated embryo fertilised in vitro. Br Med J 1983; 286: 835-838.

Lutjen P, Trounson A, Leeton J, Findlay J, Wood C, Renou P. The establishment and maintenance of pregnancy using in vitro fertilization and embryo donation in a patient with primary ovarian failure. Nature 1984; 307: 174-5.

vilka behöver donerade ägg?

- Ovarian failure
- Genetiska orsaker
- Upprepade misslyckade provrörsbehandlingar

resultat äggdonation

	klin grav frekvens	kumul grav frekvens efter 4 cykler	förlossn frekvens	kumul förlossn frekvens	antal embr/ET
Söderström-Anttila V <i>et al.</i> 1995 n=81 cykler	28,4%		19,8%		2,0±0,4
Gunby J <i>et al.</i> 2006 n=325		34,8%	24,6%		?
Söderström-Anttila V and Vilska S. 2007 SET n=102 DET n=30	SET 41,2% DET 50,0%		SET 30,4% DET 33,3%		1 2

graviditetsutfall efter äggdonation

	IVF n=97	OD n=51	IVF n=50	OD n=50
Blödn trim 1	30 (31%)	27 (53%)*	7 (14%)	6 (12%)
GDM	10 (10%)	6 (12%)	2 (4%)	5 (10%)
PIH	3 (3%)	6 (12%)*	4 (8%)	13 (26%)*
PE	10 (10%)	21 (41%)	2 (4%)	6 (12%)
Prematur börd duplex	7% 48%	13% 30%	5 (10%)	8 (16%)
Vikt g \pm SD duplex	3475 \pm 630 2582 \pm 556	3338 \pm 740 2216 \pm 689*	3017(\pm 788)	3044(\pm 751)
Multip grav	29 (30%)	10 (20%)	13 (26%)	15 (30%)

spontan graviditet vid Turners syndrom

- 2-5%
(Pasquino *et al.* 1997, Magee *et al.* 1998)
- ökad risk för kromosomavvikelser
(Uehara *et al.* 1997, Blumenthal & Allanson 1997)
- ökad risk för missfall
(Swapp *et al.* 1989, Khastgir *et al.* 1997, Foudila *et al.* 1999)

äggdonation vid Turners syndrome

innan behandling

- Hormone replacement therapy
(Saenger P *et al.* 2001)
- Kontroll av njurfunktion, hjärta/blodkärl, thyroidea, glukos tolerans
(Saenger P *et al.* 2001)
- Counselling
(Practice committee of the American Society for Reproductive Medicine Fertil Steril 2005)

äggdonation vid Turners syndrome

- Graviditetsfrekvens 25-46%
(Press *et al.* 1995, Khastgir *et al.* 1997, Foudila *et al.* 1999).
- Missfallsrisk 40-50%
(Press *et al.* 1995, Khastgir *et al.* 1997, Foudila *et al.* 1999).
- Graviditetsrelade blodtrycks-komplikationer i 30-60%
(Foudila *et al.* 1999, Bodri *et al.* 2005).
- Kardio-vaskulära problem?
(Karnis *et al.* 2003)
- Fostertillväxt?
(Bodri *et al.* 2005)
- Fetopelvin disproportion?

Sverige

Äggdonation tillåts på universitetsklinik från 2003 01 01.

- SoSFS 2002:13
- Lagen om insemination (1984:1140)
- Lagen om befruktning utanför kroppen (1988:711)
- Lagen om biobanker i hälso-och sjukvården m m (2002:297)

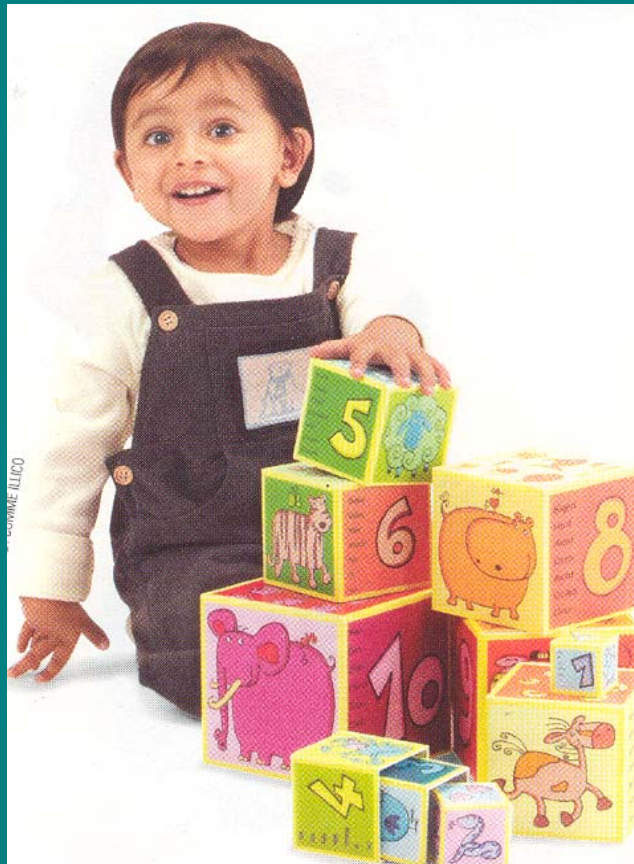
vad krävs för behandling med donerade ägg?

- Barnlöshetsutredning
 - Medicinsk bedömning av paret vid all assisterad befruktning
 - Lämplighetsprövning av makar eller samboende vid donation av ägg/sperma
-
- ✓ medicinsk prövning
 - ✓ psykologisk och social prövning
 - ✓ hänsyn till ålder i den medicinska, psykologiska och sociala prövningen

varifrån kommer äggen?

- Läkaren väljer lämplig givare
- Ska bedöma givarens
 - ✓ sjukdomshistoria
 - ✓ aktuellt hälsotillstånd inkl smittskyddsaspekter
 - ✓ relevanta sociala förhållanden
 - ✓ motiv för att lämna ägg/sperma

barnets rätt veta sitt genetisk ursprung

äggdonationer från 2003 01 01-2008 06 30

	Umeå	Uppsala	Stockholm	Linköping	Örebro	Göteborg	Malmö	Totalt
donatorer	17	73	213	17	10	97	7	337
asp= donationer	20	80	230	19	11		7	367
känd mott	10	9	68	6	0		1	94
anonym mott	10	71	162	13	11		6	273
ålder	32	33,6	31,2	29,8	33,5		32	32
range	23- 40	28-39	21-42	21-37	26-38	23-38	27-37	21-42

recipientcykler färska embryon 2003-2008 06 30

	Umeå	Uppsala	Stockholm	Linköping	Örebro	Göteborg	Malmö	Totalt
ET	27	103	298	31	16	119	14	608
SET	5	103	285	30	15		10	448
DET	22	0	13	1	1		4	41
grav	10	41	91	12	2	47	6	209 (34,5%)
partus	8	21	63	8	0	32	0	132
barn	9	21	65	9	0	32?	0	136?
ålder	37	33,6	35,8	35	36,2			35,5
range	27-41	28-38	25-47	28-40	25-41			25-47

recipientcykler frysta/tinade embryon 2003-2008 06 30

	Umeå	Uppsala	Stockholm	Linköping	Örebro	Göteborg	Malmö	Totalt
FET	9	40	215	3	10	71	1	349
SET	3	40	204	3	9		1	260
DET	6	0	11	0	1		0	18
grav	2	9	47	0	3	15	0	76 (22%)
partus	2	8	35	0	0	9	0	54
barn	2	8	35	0	0	9?	0	54?
ålder	39		36,1	35				36,7
range	32-41		26-48	28-40				26-48

recipientcykler 2003-2008

	2003 tom juni 2005*	2003 tom juni 2008**
ET	173	606
Grav	53 (30,6%)	209 (34,5%)
Partus	27	132
barn		136?
FET	86	349
Grav	18 (20,9%)	76 (21,8%)
Partus	7	54
barn		54?

*Uppsala, Stockholm, Linköping, Göteborg

**Umeå, Uppsala, Stockholm, Linköping, Örebro, Göteborg, Malmö

indikationer för behandling med donerade ägg

POF

Upprepade misslyckade IVF-behandlingar

St p strålning/cytostatika

St p kirurgi

Bärarskap av genetisk avvikelse

erfarenheter

Nätverk med donationsklinikerna bildat.

Alla donatorer och recipientpar träffar kurator/psykolog.

Samtliga kliniker deltar i psykosocial studie (Sydsjö *et al.*)

Två klinikerna tar par för egenfinansiering av behandling om de har egen donator.

Alltid donatorbrist!

Aktiva rekryteringsåtgärder som affischering, annonsering, artiklar i pressen, tv-program.

Recipients rekryterar själva.

sammanfattning

Ökande efterfrågan på donerade ägg.
>200 par i kö för behandling

Långa väntetider för behandling med donerade ägg
ffa pga brist på donatorer

Relativt arbetskrävande
Aktiva rekryteringsåtgärder krävs återkommande.

Framgent...

Psykosocial utvärdering av ägg-och spermiedonation
Möjligheter för studier av behandlingsutfall, graviditetsförlopp,
födelseutfall, barn.

Givarinsemination 2004

	Insem ostim cykel	Insem stim cykel	Färsk IVF	Fryst IVF
Antal behandl (≥40 år)	123 (4)	271 (19)	62 (2)	20 (1)
Klin graviditeter %	15,4	23,2	37,1	25,0
Sp abort % < 20 v	15,8	19,0	17,4	20,0
Förlossningar %	11,4	17,7	30,6	20,0
Duplex % (antal)	0	15 (7/48)	11 (2/19)	0